

การพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษตามความต้องการจำเป็นของครู :
กรณี ศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1¹

THE DEVELOPMENT OF ENGLISH LEARNING MANAGEMENT ABILITY BASE ON TEACHER NEEDS : THE CASE STUDY OF SCHOOL UNDER OFFICE OF CHIANGMAI PRIMARY EDUCATION SERVICE AREA OFFICE 1

เดช สารจันทร์²

DETC SARACHAN

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการปฏิบัติการพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ตามผลการประเมินความต้องการจำเป็นของครูผู้สอนภาษาอังกฤษในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 1 2) เพื่อศึกษาผลการพัฒนาความสามารถ ในการจัดการเรียนรู้ตามผลการประเมินความต้องการจำเป็นก่อนและหลังการพัฒนาของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ประชากร คือ ครูผู้สอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 จำนวน 102 คน เครื่องมือ ได้แก่ แบบสอบถามความต้องการจำเป็นในการพัฒนาเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 5 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .93 แบบประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scales) 3 ระดับ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .85 และ แบบบันทึกข้อมูลการนิเทศ เป็นแบบเติมคำในช่องว่าง การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ด้วยการหาความถี่ ค่าดัชนีความต้องการจำเป็น Priority Needs Index (PNI) (แบบปรับปรุง) ค่าเฉลี่ย ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t – test (Dependent)

ผลการวิจัย 1) ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ได้แก่ การได้รับการสนับสนุนสื่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ การสนับสนุนวัสดุหรืองบประมาณสำหรับการจัดทำสื่อการเรียนรู้ การปฏิบัติการณ์ให้คำปรึกษาและติดตามผลการจัดการเรียนรู้ของครูร่วมกันระหว่างศึกษานิเทศก์กับทีมวิทยากรชาวไทยและชาวต่างประเทศอย่างสม่ำเสมอ การแสดงความชื่นชมและมอบรางวัลสำหรับครูผู้สอนภาษาอังกฤษที่ผ่านเกณฑ์การประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ การประชุมปฏิบัติการจัดทำสื่อการเรียนรู้ร่วมกัน การประชุมปฏิบัติการเกี่ยวกับการสร้างเครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ การเรียนรู้เกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้ออนไลน์ การจัดอบรมครูผู้สอนภาษาอังกฤษเกี่ยวกับทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน กับวิทยากรชาวต่างประเทศเจ้าของภาษา การประชุมปฏิบัติการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ การประชุมปฏิบัติการเกี่ยวกับการสร้างและการใช้เกม เพลง และกิจกรรมเสริมทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ และการจัดอบรมครูผู้สอนภาษาอังกฤษเกี่ยวกับทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน กับวิทยากรชาวไทย การดำเนินการพัฒนาความสามารถใน

¹ บทความเป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัย สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะสังคมศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ท - เชียงใหม่ ประจำปีการศึกษา 2559

² อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะสังคมศาสตร์และศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ท - เชียงใหม่
Email: detch2502@hotmail.com

การจัดการเรียนรู้ของครูได้ดำเนินการตามผลการวิเคราะห์ดัชนีความต้องการจำเป็น ทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม ในโครงการ
พัฒนาการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ประจำปีงบประมาณ 2557- 2558 2) ผลการ
ประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครูผู้สอนภาษาอังกฤษหลังการพัฒนาครูมีความสามารถในการจัดการ
เรียนรู้สูงกว่าก่อนการพัฒนา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยก่อนการพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง หลังการพัฒนาอยู่
ในระดับมาก

คำสำคัญ : การพัฒนา, ความสามารถในการจัดการเรียนรู้, ความต้องการจำเป็น

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) Study the implementation of English learning management ability development for Teacher in School under office of Primary Education Service Area office 1. 2) Study the result of pre – post English learning management ability development base on teacher needs. Population were 102 English teachers in School under office of Primary Education Service Area office 1. The research instruments were 1) The questionnaire of needs, 5 levels rating scales, The correlation is .93. 2) The ability evaluation form of learning management, 3 levels rating scales, The correlation is .85. And 3) The supervision recording form. The qualitative data were analyzed by content analysis; Priority Needs Index, Frequency, Mean, Standard deviation and t – test (Dependent) for quantitative data.

The results of research were shown as the followings:

1. The needs of English learning management ability development were: 1) Supporting medias and materials for English learning 2) Supporting materials or budget for making English media 3) Supervision following and advising in English learning management of English teacher with native speaker and Thai instructor regularly 4) Reward the English teachers who have practical results of English learning management through defined criteria. 5) English media workshop 6) Evaluation tools operating workshop 7) English learning online resources workshop 8) Training on the skill of listening , speaking , reading and writing with native speaker instructor 9) Lesson plan workshop 10) Training activities to increase English learning such as: games, music and 11) Training on the skill of listening , speaking , reading and writing with Thai instructor . The implementation of English learning management ability development base on teacher needs in the project for Asian community readiness during budget year of 2014 – 2015 by individual and group working.

2. The result of English learning management ability evaluation. Revealed that post – implementation higher than pre - implementation at .01 level significant, The pre - implementation was at moderate level and much level in post – implementation.

Keywords: Development, Learning management ability, Needs

บทนำ

ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลที่นิยมใช้เป็นภาษากลางในการสื่อสารไปเกือบทั่วโลก ทั้งในฐานะที่เป็นเครื่องมือที่จะเข้าถึงแหล่งวิทยาการต่างๆ และค้นคว้าความรู้ใหม่ๆ ซึ่งปัจจุบัน มีคนทั่วโลกใช้ภาษาอังกฤษเป็นหลักในการสื่อสารถึงจำนวน 2,000 ล้านคน หรือ 1 ใน 3 ของประชากรของโลก จึงเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะส่งเสริมให้ประชากรไทยได้เรียนรู้ภาษาอังกฤษในระดับที่จะสื่อสารได้ เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ และการประกอบอาชีพ ตลอดจนการเจรจาต่อรองสำหรับการแข่งขันด้านเศรษฐกิจ และสังคมในเวทีสากล

ความสำคัญของภาษาอังกฤษดังกล่าว กระทรวงศึกษาธิการจึงได้กำหนดให้ภาษาอังกฤษ เป็นกลุ่มสาระการเรียนรู้หลัก ในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยกำหนดเป้าหมายเพื่อพัฒนาผู้เรียนในด้านความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษตั้งแต่วัยเด็ก แต่จากการติดตามผลการดำเนินงานของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 1 (2555 : น. 2) พบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่เป็นที่น่าพึงพอใจ คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นๆ และต่ำกว่าผลสัมฤทธิ์ระดับประเทศ การที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนต่ำ จำเป็นต้องทบทวนสภาพการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่เขต 1 ว่าต้องมีการปรับปรุงหรือพัฒนาในส่วนใดบ้าง โดยเฉพาะความสามารถของครูผู้สอน ทั้งในด้านความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษและความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพราะครูผู้สอนเป็นบุคคลที่ใกล้ชิดกับผู้เรียน และมีบทบาทสำคัญในการสร้างการเรียนรู้แก่ผู้เรียน การพัฒนาครูให้มีความสามารถพัฒนาตนเองเพื่อการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ รู้จักการแก้ปัญหา ดำเนินการจัดการเรียนรู้อย่างเป็นระบบในอนาคตจะสามารถพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนได้สูงสุด ย่อมเป็นแนวทางที่สำคัญสำหรับการ

พัฒนาคุณภาพผู้เรียน สอดคล้องกับแนวคิดของ มณีนีภา ชูติบุตร (2553 : น.1 - 2) และ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2554 : น. 26) เสนอแนวคิดที่ตรงกันว่า ปัจจัยหลักในการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพตามที่ต้องการคือ ตัวครู โดยครูต้องมีความรู้และความสามารถในการจัดการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนขึ้นอยู่กับคุณภาพของครูเป็นสำคัญ การที่ผู้เรียนจะมีคุณภาพได้นั้นครูเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญ ครูจึงควรได้รับการพัฒนาให้มีคุณภาพโดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้แม้ว่าในปัจจุบันนี้ครูจะมีภาระงานมาก ทั้งด้านการจัดการเรียนรู้ การทำโครงการต่าง ๆ ที่หน่วยงานทั้งภายในและภายนอกมอบให้สถานศึกษาดำเนินการ และถึงแม้ว่าโครงการที่ท่าจะมีส่วนร่วมในการพัฒนาผู้เรียนก็ตาม แต่ด้วยข้อจำกัดในการทำหน้าที่ของครูรวมถึงปัญหาการขาดแคลนครูของสถานศึกษา ส่งผลให้คุณภาพด้านการจัดการเรียนรู้ของครูลดน้อยลงไปถึงแม้ว่าในด้านความรู้จะได้รับการอบรมอยู่เป็นประจำก็ตาม ดังนั้นวิธีการที่จะช่วยพัฒนาคุณภาพครู คือการทำให้ครูมีความสามารถ (ปฏิบัติได้)

สำหรับการพัฒนาครูให้ได้ผลนั้น วีระชัย จิระชาติ (2556 : น. 2) ได้เสนอแนะว่า การพัฒนาครูต้องให้เกิดผลที่ผู้เรียน ควรดำเนินการพัฒนาตามสภาพปัญหาความต้องการจำเป็นของครู รูปแบบการพัฒนาครูต้องมีความหลากหลายให้เหมาะสมกับสภาพการปฏิบัติงานของครู ทั้งการให้ความรู้ การสนับสนุนการทำงาน การติดตามให้กำลังใจจากสภาพความสำคัญของภาษาอังกฤษที่มีต่อคนในสังคมไทยในปัจจุบัน ปัญหาด้านการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 1 และแนวทางการพัฒนาคุณ การเรียนรู้ภาษาอังกฤษของผู้เรียนผ่านกระบวนการพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครู ดังนั้นแล้วข้างต้น ผู้วิจัยปฏิบัติหน้าที่ศึกษานิเทศก์ ผู้รับผิดชอบในการพัฒนาคุณภาพการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของผู้เรียนผ่านกระบวนการนิเทศเพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ตระหนักในความจำเป็น และสนใจที่จะศึกษาการพัฒนาความสามารถใน

การจัดการเรียนรู้ตามความต้องการจำเป็นของครูผู้สอน
ภาษาอังกฤษในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 ต่อไป

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

การทบทวนวรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาครู

การพัฒนาครูเกี่ยวข้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ (Theories of Adult Learning) ดังนั้นผู้หนึ่งที่เห็นหน้าที่โดยตรงในการพัฒนาครูควรมีความรู้เกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ ซึ่ง Glickman and Others (2004 : p. 52) กล่าวสรุปว่า พัฒนาการการเรียนรู้ของผู้ใหญ่เป็นไปตามลำดับขั้น ถ้าจะเปลี่ยนแปลงการเรียนรู้ของผู้ใหญ่จำเป็นต้องคำนึงถึงกระบวนการเปลี่ยนแปลง รวมทั้งลักษณะความรู้ความสามารถและความสัมพันธ์ของผู้ใหญ่กับสภาพแวดล้อมด้วย และ Wiles and Bondi (2004 : p. 152-153) กล่าวถึงหลักการเรียนรู้ของผู้ใหญ่นี้

1. การเรียนรู้ของผู้ใหญ่ อาศัยประสบการณ์ที่ได้สั่งสมมาเป็นพื้นฐานในการเรียนรู้
2. การส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ต้องคำนึงถึงความต้องการของผู้ใหญ่เป็นหลักรวมทั้งประโยชน์โดยตรงต่องานที่ต้องรับผิดชอบ
3. การอธิบายเนื้อหาสาระควรดำเนินการช้าๆ เพราะผู้ใหญ่ต้องใช้เวลาในการคิดไตร่ตรองมากขึ้น
4. ผู้ใหญ่จะมีความรู้สึกลัวจะเสียหน้าเสมอ
5. ผู้ใหญ่จะเรียนรู้ดีขึ้น ถ้ามีส่วนร่วมและได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันโดยอิสระ
6. ควรใช้เวลาในการเรียนรู้ของผู้ใหญ่มากขึ้น
7. ควรจัดการทรัพยากรแหล่งเรียนรู้ให้พอเพียง
8. ผู้ใหญ่ที่มีการพัฒนาความเชื่อของตนเองมาแล้วยากที่จะเปลี่ยนแปลง
9. ผู้ใหญ่มีเจตคติและจุดอ่อนที่แตกต่างกัน

ผู้ใหญ่เช่นเดียวกับเด็ก มีความบกพร่องในการเรียนรู้และมีวิธีการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน การให้การเรียนรู้แก่ผู้ใหญ่ ควรเป็นไปตามลำดับขั้นของการพัฒนา แต่ให้สัมพันธ์กับความต้องการของผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่มักจะสนใจเรื่องอื่นๆ ที่ไม่เกี่ยวข้องกับการเรียนรู้เสมอ บางครั้งผู้ใหญ่ใช้โอกาสทางการศึกษาเพื่อสมาคมกับบุคคลอื่น ผู้ใหญ่มีแนวโน้มที่จะกังวลใจและขาดความมั่นใจ ผู้ใหญ่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

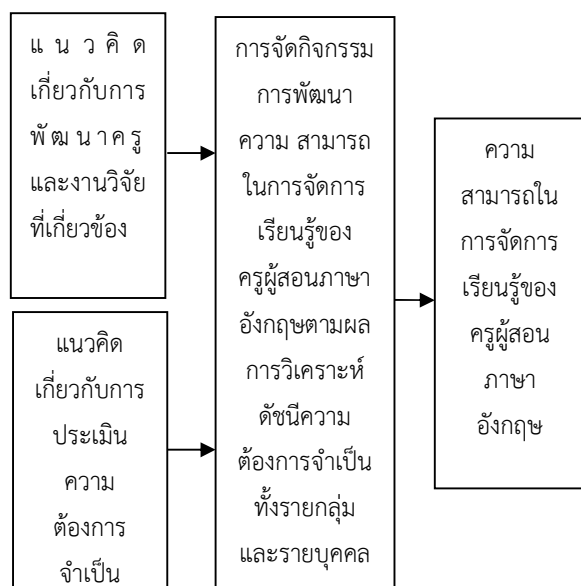
1. เพื่อศึกษาการปฏิบัติการพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครูผู้สอนภาษาอังกฤษในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1

2. เพื่อศึกษาผลการพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ตามผลการประเมินความต้องการจำเป็นก่อนและหลังการพัฒนาของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยศึกษาแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาครู หลักการแนวคิดเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็นและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ

การพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครู เพื่อนำมากำหนดแนวทางในการพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ โดยกำหนดเป้าหมายของการพัฒนา คือ ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนภาษาอังกฤษสรุปเป็นแผนภูมิ ดังนี้



จะมีส่วนรับผิดชอบในการเรียนรู้ของตนเอง ไม่ชอบการบังคับ

ผู้ใหญ่ชอบเรียนเป็นกลุ่มและเรียนรู้ด้วยการฝึกปฏิบัติควบคู่กับวิธีอื่นๆ

ดังนั้นผู้นิเทศจึงควรกำหนดแนวทางในการจัดกิจกรรมการพัฒนาครู โดยต้องคำนึงถึงความต้องการธรรมชาติตามวัยระดับความสามารถในการพัฒนาการ

1. วัตถุประสงค์ที่เป็นอยู่จริงในปัจจุบัน (what is)
2. หาความแตกต่างระหว่างข้อมูลที่ได้จากข้อ 1 และข้อ 2

3. หาสาเหตุหรือเหตุผลที่ทำให้เกิดความแตกต่าง
4. จัดลำดับความสำคัญของปัญหา

สำหรับเทคนิคการประเมินความต้องการจำเป็นมีดังนี้

1. การสำรวจ (Survey)
2. เทคนิคการจัดเรียงลำดับความสำคัญของปัญหา (Priority Setting)
3. การใช้กระบวนการกลุ่ม (Group Process)
4. การวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น เช่น การใช้แผนภูมิแก๊งปลา (Fish boning)

2. แนวคิดเกี่ยวกับการประเมินความต้องการจำเป็นในการพัฒนาครู

การประเมินความต้องการจำเป็น หมายถึง กระบวนการที่สะท้อนให้เห็นความแตกต่างระหว่างสิ่งหรือเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในปัจจุบันกับสิ่งที่คาดหวังจะเกิดขึ้นเพื่อนำผลการประเมินมาใช้กำหนดแนวทางหรือวิธีการสำหรับแก้ปัญหาหรือพัฒนางาน ซึ่ง สุวิมล ว่องวานิช (2550: น.105 - 132) ได้เสนอขั้นตอนการประเมินความต้องการจำเป็น ดังนี้

1. กำหนดสิ่งที่มุ่งหวัง (What Should Be)
ความเสี่ยง (Risk Assessment) การวิเคราะห์แนวโน้ม (Trend Analysis) การวิเคราะห์ผลกระทบไขว้ (Cross - Impact Analysis)

2. เทคนิคการจัดเรียงลำดับความสำคัญของปัญหา (Priority Setting)

3. การใช้กระบวนการกลุ่ม (Group Process)

4. การวิเคราะห์สาเหตุที่ทำให้เกิดความต้องการจำเป็น เช่น การใช้แผนภูมิแก๊งปลา (Fish boning)

5. เทคนิคเกี่ยวกับทางเลือกในการแก้ไขปัญหา (Multi - Attribute Utility Technique)

6. เทคนิคเกี่ยวกับการศึกษาผลกระทบทางเลือกเป็นเทคนิคเกี่ยวกับการวิเคราะห์อนาคต เช่น วิเคราะห์งาน (Task Analysis) การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment) การวิเคราะห์แนวโน้ม (Trend Analysis) การวิเคราะห์ผลกระทบไขว้ (Cross - Impact Analysis)

7. เทคนิคการสร้างแผนที่มโนทัศน์ (Concept Mapping Technique)

8. เทคนิคเสียงจากภาพ (Photo voice Technique)

จากทั้ง 8 เทคนิควิธีนี้ ผู้วิจัยใช้เทคนิคที่ 2 คือ เทคนิคการจัดเรียงลำดับความสำคัญของปัญหากับการวิจัยครั้งนี้ ซึ่ง Witkin (1994 : P. 5) กล่าวว่า การจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นที่นิยมใช้มาก คือ การจัดเรียงลำดับความสำคัญของความต้องการจำเป็นที่ได้จากการสำรวจและแบ่งวิธีการตามลักษณะข้อมูลที่ได้มาเป็น 2 กลุ่ม ได้แก่ ข้อมูลจากการตอบสนองเดี่ยว (Single - Respond) และข้อมูลจากการตอบสนองคู่ (Multiple Data Sets) ผู้วิจัยใช้ข้อมูลจากการตอบสนองคู่ และดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการจำเป็นด้วยวิธี Priority Needs Index (PNI) (แบบปรับปรุง) โดยมีสูตรการคำนวณ ดังนี้

$$PNI_{\text{modified}} = (I - D) / D$$

เมื่อ PNI_{modified} แทน ค่าดัชนีการจัดเรียงลำดับของความสำคัญของความต้องการจำเป็น
I แทน คะแนนเฉลี่ยสภาพที่คาดหวัง
D แทน คะแนนเฉลี่ยสภาพที่เป็นจริง

3. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

3.1 ลลิตา ภูทอง (2552 : น. 55) เรื่อง รูปแบบ
การจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียน
ประถมศึกษา เขตภาคเหนือตอนบน

3.2 นพมาศ หงษาชาติ (2553 : น. 73) เรื่อง การ
พัฒนารูปแบบการอบรมครูผู้สอนภาษาอังกฤษในระดับ
ประถมศึกษาของจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยบูรณาการแนวคิด
ทฤษฎีภาษาศาสตร์ยุคหลังสมัยใหม่

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ ดำเนินการเป็น 2 ระยะ ดังนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาการปฏิบัติการพัฒนา
ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของครูผู้สอน
ภาษาอังกฤษในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 โดยการศึกษาจากประชากร
จำนวน 102 คน โดยผู้วิจัยดำเนินการประเมินความ
ต้องการจำเป็นของครูผู้สอนภาษาอังกฤษและดำเนินการ
พัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูตามผลการ
วิเคราะห์ดัชนี ความต้องการจำเป็นในระดับมาก (2.01 ขึ้น
ไป) ทั้งรายบุคคลและรายกลุ่มในโครงการพัฒนาการเรียนการ
สอนภาษาอังกฤษเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
ประจำปีงบประมาณ 2557- 2558 โดยการจัดลำดับ
ความสำคัญจำเป็นของกิจกรรมที่ต้องดำเนินการก่อนหลัง
จากการพิจารณาจำนวนมากน้อยของครูที่มีความต้องการ
จำเป็นระดับมาก เป็นอันดับแรก กรณีที่มีจำนวนครูเท่ากัน
ผู้วิจัยพิจารณาจากค่าดัชนีความต้องการจำเป็น (PNI) มากไป
หาน้อย เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบสอบถาม
ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษ
เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scales) 5 ระดับ
มีค่าดัชนีความสอดคล้องทุกรายการ เท่ากับ 1 และมีค่า
ความเชื่อมั่นเท่ากับ .93 การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดย
การวิเคราะห์เนื้อหา และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณเพื่อหา
ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นด้วยการวิเคราะห์ Priority
Needs Index (PNI) (แบบปรับปรุง) แล้วนำเสนอเป็น
ความถี่ และค่า PNI

ระยะที่ 2 การศึกษาผลการพัฒนาความสามารถใน
การจัดการเรียนรู้ตามผลการประเมินความต้องการจำเป็น
ก่อนและหลังการพัฒนาของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ จำนวน
102 คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบประเมิน
ความสามารถในการจัดการเรียนรู้เป็นแบบมาตราส่วน
ประมาณค่า 3 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้องทุกรายการ
เท่ากับ 1 และมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .85 และ แบบบันทึก
การนิเทศ การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยการวิเคราะห์
เนื้อหา และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยการหาค่าเฉลี่ย
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และ t – test (Dependent)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์และจัดลำดับความต้องการจำเป็น
ในการพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ
ของครูผู้สอนภาษาอังกฤษในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1 ปรากฏผล ดังนี้

ตาราง 1 แสดงผลการประเมินความต้องการจำเป็นในการ
พัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของ
ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ

รายการ	จำนวน (คน)	PNI
1. การได้รับการสนับสนุนสื่อ การเรียนรู้ภาษาอังกฤษ	102	3.78
2. การสนับสนุนวัสดุ หรือ งบประมาณสำหรับการจัดทำ สื่อการเรียนรู้	102	3.51
3.การปฏิบัติการนิเทศให้ คำปรึกษาและติดตามผลการ จัดการเรียนรู้ของครู ร่วมกัน ระหว่างศึกษานิเทศก์กับทีม วิทยากรชาวไทยและชาว ต่างประเทศอย่างสม่ำเสมอ	102	3.20
4. การประชุมปฏิบัติการจัดทำ สื่อการเรียนรู้ร่วมกัน	91	3.37

5. การประชุมปฏิบัติการ เกี่ยวกับการสร้างเครื่องมือ วัดผลการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ	86	3.29
6. การเรียนรู้เกี่ยวกับแหล่ง เรียนรู้ออนไลน์	83	3.31
7. การจัดอบรมครูผู้สอน ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับทักษะ การฟัง พูด อ่าน เขียน กับ วิทยากรชาวต่างประเทศ เจ้าของภาษา	74	3.54
8. การแสดงความชื่นชมและ มอบรางวัลสำหรับครูผู้สอน ภาษาอังกฤษที่ผ่านเกณฑ์ การประเมินความสามารถ ในการจัดการเรียนรู้ ภาษาอังกฤษ	74	2.98
9. การประชุมปฏิบัติการจัดทำ แผนการจัดการเรียนรู้	61	3.28
10. การประชุมปฏิบัติการ เกี่ยวกับการสร้างและการ ใช้เกม เพลง และกิจกรรม เสริมทักษะการใช้ภาษา อังกฤษ	58	2.83
11. การจัดอบรมครูผู้สอน ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับ ทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน กับวิทยากรชาวไทย	28	3.16

จากตาราง 1 พบว่า มีกิจกรรมการพัฒนา
ความสามารถในการจัดการเรียนรู้ที่เป็นความต้องการจำเป็น
สำหรับครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ตามค่าดัชนีความต้องการ
จำเป็นระดับมากขึ้นไป จำนวน 11 กิจกรรม โดยกิจกรรมที่
เป็นความต้องการจำเป็นของครูผู้สอนภาษาอังกฤษมากที่สุด
ได้แก่ การได้รับการสนับสนุนสื่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ
สำหรับกิจกรรมที่เป็นความต้องการจำเป็นของครูผู้สอน

ภาษาอังกฤษน้อยที่สุด คือ การจัดอบรมครูผู้สอน
ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน กับ
วิทยากรชาวไทย

2. ผลการพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้
ตามผลการประเมินความต้องการจำเป็นก่อนและหลังการ
พัฒนาของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ปรากฏผล ดังนี้

ตาราง 2 แสดงผลการประเมินความสามารถในการ
จัดการเรียนรู้ก่อนและหลังการพัฒนา

การประเมิน ความ สามารถในการ จัดการ เรียนรู้	ค่า เฉลี่ย	ส่วน เบี่ยง เบน มาตรฐาน	การ แปล ความ หมาย	t-test
ก่อนการ พัฒนา	0.68	0.15	ปาน กลาง	5.168 **
หลังการ พัฒนา	1.63	0.19	มาก	

$\alpha \geq .01$

จากตาราง 2 พบว่า หลังการพัฒนาครูผู้สอน
ภาษาอังกฤษมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อน
การพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยก่อนการ
พัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษ มีผลการประเมินความสามารถ
ในการจัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ อยู่ในระดับปานกลาง และ
ภายหลังการพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษมีผลการประเมิน
ความสามารถในการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับมาก

สรุปผลการวิจัย

1. การปฏิบัติการพัฒนาความสามารถในการจัดการ
เรียนรู้ที่เป็นความต้องการจำเป็นในระดับมากของครู ผู้สอน
ภาษาอังกฤษ มีจำนวน 11 กิจกรรมตามลำดับ ได้แก่
1) การได้รับการสนับสนุนสื่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ
2) การสนับสนุนวัสดุหรืองบประมาณสำหรับการจัดทำสื่อ
การเรียนรู้ 3) การปฏิบัติการนิเทศให้คำปรึกษาและติดตาม

ผลการจัดการเรียนรู้ของครูร่วมกันระหว่างศึกษานิเทศก์กับ
ทีมวิทยากรชาวไทยและชาวต่างประเทศอย่างสม่ำเสมอ 4)
การแสดงความคิดเห็นและมอบรางวัลสำหรับครูผู้สอน
ภาษาอังกฤษที่ผ่านเกณฑ์การประเมินความสามารถในการ
จัดการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ 5) การประชุมปฏิบัติการจัดทำ
สื่อการเรียนรู้ร่วมกัน 6) การประชุมปฏิบัติการเกี่ยวกับการ
สร้างเครื่องมือวัดผลการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ 7) การเรียนรู้
เกี่ยวกับแหล่งเรียนรู้ออนไลน์ 8) การจัดอบรมครูผู้สอน
ภาษาอังกฤษเกี่ยวกับทักษะการฟัง พูด อ่าน เขียน กับ
วิทยากรชาวต่างประเทศเจ้าของภาษา 9) การประชุม
ปฏิบัติการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ 10) การประชุม
ปฏิบัติการเกี่ยวกับการสร้างและการใช้เกม เพลง และ
กิจกรรมเสริมทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ และ 11) การจัด
อบรมครูผู้สอนภาษาอังกฤษเกี่ยวกับทักษะการฟัง พูด อ่าน
เขียน กับวิทยากรชาวไทย

2. ผลการประเมินความสามารถในการจัดการเรียนรู้
ของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ หลังการพัฒนาครูผู้สอน
ภาษาอังกฤษมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อน
การพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยก่อนการ
พัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง และหลังการพัฒนาอยู่ในระดับ
มาก

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้มีประเด็นที่น่าสนใจในการ
อภิปรายผล ดังนี้

1. การพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของ
ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ตามคำดัชนีความต้องการจำเป็น
ระดับมากขึ้นไป จำนวน 11 กิจกรรม โดยกิจกรรมที่เป็น
ความต้องการจำเป็นของครูผู้สอนภาษาอังกฤษมากที่สุด คือ
การได้รับการสนับสนุนสื่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ ทั้งนี้
เนื่องจากครูผู้สอนภาษาอังกฤษส่วนใหญ่ต้องการการ
สนับสนุนปัจจัยจากหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อเป็นการ
อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ให้แก่ครู สอดคล้อง
กับผลการวิจัยของ ลลิตา ภูทอง (2552 : น. 55) ซึ่งได้
ดำเนินการวิจัยเรื่องรูปแบบการจัดการเรียนการสอน
ภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษาเขตภาคเหนือตอนบน

พบว่า ครูผู้สอนภาษาอังกฤษ ร้อยละ 97.14 ต้องการได้รับ
การสนับสนุนปัจจัยสำหรับการจัดการเรียนการสอน
ภาษาอังกฤษ สำหรับการอบรมนั้น ครูส่วนใหญ่ต้องการที่
จะได้รับการอบรมจากวิทยากรชาวต่างประเทศเจ้าของภาษา
โดยตรงมากกว่าการอบรมจากวิทยากรชาวไทย อาจเป็น
เพราะครูผู้สอนต้องการได้รับประสบการณ์ด้านภาษาจาก
เจ้าของภาษาโดยตรง

2. ผลการพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้
ก่อนและหลังการพัฒนาของครูผู้สอนภาษาอังกฤษ พบว่า
หลังการพัฒนาครูผู้สอนภาษาอังกฤษมีความสามารถในการ
จัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .01 โดยก่อนการพัฒนาอยู่ในระดับปานกลาง หลัง
การพัฒนาอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการ
ดำเนินการพัฒนาความสามารถของครูผู้สอนภาษาอังกฤษได้
ดำเนินการตามสภาพความต้องการจำเป็นของครูผู้สอน
อังกฤษในแต่ละคน ทำให้สามารถพัฒนาครูผู้สอน
ภาษาอังกฤษได้ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ครูผู้สอน
ภาษาอังกฤษมีความสนใจและให้ความร่วมมือในการพัฒนา
การดำเนินการดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดการพัฒนาครู
ของ จงกลณี ชูติมาเทวินทร์ (2542 : น. 21 – 27) และ
दनัย เทียนพุด (2545 : น. 36 – 40) ที่เสนอแนะว่า การ
พัฒนาบุคลากรควรเริ่มจากการดำเนินการประเมินความ
จำเป็นในการพัฒนา โดยเฉพาะความต้องการของบุคลากรที่
จะต้องเข้าร่วมโครงการ เพราะ ความต้องการจำเป็นถือเป็น
หัวใจสำคัญของการพัฒนาบุคลากร และผลการวิจัยครั้งนี้
สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นพมาศ หงษาชาติ (2553 : น.
73)ซึ่งได้ดำเนินการวิจัย เรื่อง การพัฒนารูปแบบการอบรม
ครูสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาของจังหวัด
ฉะเชิงเทรา โดยบูรณาการแนวคิดทฤษฎีภาษาศาสตร์ยุคหลัง
สมัยใหม่ พบว่า ครูที่เข้าร่วมโครงการพัฒนามีความสามารถ
ในการใช้ภาษาอังกฤษและมีความสามารถในการจัดการ
เรียนรู้ภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ควรดำเนินการพัฒนาครูตามสภาพความต้องการจำเป็นของครูผู้สอนแต่ละคน หากมีความต้องการจำเป็นที่ตรงกันหลายอย่าง ควรพิจารณาจัดลำดับความสำคัญของการดำเนินการร่วมกับครูผู้สอน

1.2 ควรชี้แจงทำความเข้าใจแก่ผู้บริหารโรงเรียนเพื่อให้รับทราบความจำเป็นในการพัฒนาและให้การสนับสนุนการปฏิบัติงาน

1.3 ควรดำเนินการกับกลุ่มเป้าหมายที่มีจำนวนน้อยก่อน แล้วขยายกลุ่มเป้าหมายให้มีปริมาณมากต่อไป

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

ควรดำเนินการศึกษาการพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูตามความต้องการจำเป็น ในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นหรือในพื้นที่อื่น ๆ ต่อไป

เอกสารอ้างอิง

จงกลณี ชูติมาเทวินทร์. (2542). การศึกษาอบรมเชิงพัฒนา. พี.เอ.อี.พี.วี. กรุงเทพมหานคร:

ดนัย เทียนพุฒ. (2545). การออกแบบและพัฒนาความรู้ในองค์กร. พิมพ์ครั้งที่ 2. นาโกต้า จำกัด.

นพมาศ หงษาชาติ. (2553). การพัฒนารูปแบบการอบรมครูสอนภาษาอังกฤษระดับประถมศึกษาของจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยบูรณาการแนวคิดทฤษฎีภาษาศาสตร์ยุคหลังสมัยใหม่. วารสารศิลปศาสตร์ ปีที่ 2 ฉบับที่ 2 เดือน กรกฎาคม - ธันวาคม 2553. มหาวิทยาลัยราชภัฏฉะเชิงเทรา.

มณีนภา ชูติบุตร. (2553). การพัฒนาคุณภาพครูด้วยวิธีเสริมพลัง. กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กรุงเทพมหานคร เขต 3.

ลลิตา ภูทอง. (2552). รูปแบบการจัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนประถมศึกษา เขตภาคเหนือตอนบน. คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้.

วีระชัย จิระชาติ. (2556). แนวทางการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา : ยุทธศาสตร์การพัฒนาครูและบุคลากรแนวใหม่. (ออนไลน์ : 26 กันยายน 2556)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ เขต 1. (2555). แผนปฏิบัติการนิเทศ ประจำปีงบประมาณ 2555. กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 1. (เอกสารอัดสำเนา).

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2554). แนวการจัดการเรียนรู้สู่ประชาคมอาเซียน ระดับประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร:

สุวิมล ว่องวานิช. (2550). การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร:

Glickman & Others. (2004). Supervision of Instruction : A Developmental Approach. 4thed. Boston :Allyn& Bacon.

Wiles, Jon & Bondi, Joseph. (2004). Supervision : A Guide to Practice. 6thed. New Jersey : Pearson Prentice - Hall.

Witkin, B.R. (1994). Needs Assessment Since 1981 : The state of the practice. Evaluation Practice. 15(1) : 17 - 27.